

Hun hongers is ook onze schuld

Van alle kosten in de gezondheidszorg zouden we 20 procent kunnen vermijden als de kloof tussen arm en rijk er niet zou zijn, schrijft gezondheidseconoom Lieven Annemans. We kunnen tenminste al organisaties steunen die structureel iets willen en kunnen veranderen.

2 FOTO'

Als wij gezellig blijven tafelen zonder te beseffen wat hongers is, verandert er niets.

LIEVEN ANNEMANS

Wie? Professor in de gezondheidseconomie aan de UGent en auteur van 'De prijs van uw gezondheid'

Wat? De armoede en hongers van anderen zijn ook onze schuld en we kunnen er wel degelijk iets aan doen.

De lezers die alle delen van het kerstessay van Louise Fresco over hongers armoede hebben gelezen, vervulden alvast de wens van de auteur: tot het einde blijven lezen. De klus werd geklaard en nadien werd er wellicht nog minuten gemijmerd over hoe oneerlijk de wereldorde wel is. Maar dan verder. Er stond immers kalkoen op het menu. Misschien kwam het onderwerp nog even op tafel bij het drinken van de koffie, om ten slotte

te lossen samen met het wolkje melk.

Voor wie het essay niet gelezen heeft, doe alsnog een inspanning. Hongers en armoede zijn geen marginaal probleem. Ze komen overal in de wereld voor, ook binnen een straal van 10 kilometer van uw deur.

'Hongers? Armoede? Hoe erg! Maar ja, wat doe je eraan?' Zo luidt wellicht de klassieke reactie. We weten natuurlijk dat armoede bestaat en wanneer een beeld, een cijfer of een tekst voldoende choquerend is, dan staan we er even bij stil. Af en toe vormt het zelfs een hoofdpunt in het tv-journaal. Even is het dan de waan van de dag. Maar de dag nadien is er weer iets anders. De waan van de dag valt morgen afval op het asfalt van de digitale snelweg.

de wereld om wereldwijd vier keer de armoede op te heffen. De economische crisis heeft de tegenstellingen nog groter gemaakt. 'Dus is het ons probleem niet' luidt dan onze reactie, want we horen niet tot die één procent.

'Moeten we er überhaupt iets aan doen?' hoor ik sommigen zelfs vragen. De wereld zit nu eenmaal in mekaar. Erger nog, we koppelen daar nog vaak een 'blaming the victim' reflex aan toe: 'het is hun schuld dat ze in armoede leven, dat ze ongezond eten en meer roken en drinken' of 'de honger in Af is hun eigen schuld, met hun oorlogen en staatsgrepen'.

Nee, het is onze schuld. Als wij gezellig blijven tafelen aan de dis zonder te beseffen wat honger of armoede is, en zonder te begrijpen dat we er iets aan moeten en kunnen doen, verandert er niets. De enige vorm van honger die wij kennen is de honger naar appreciatie, naar vriendschap en naar liefde. Want aan onze fysiologische behoefte naar voeding en kleding is voldaan. Mensen die in armoede leven en echt honger lijden, hebben daar niet voor gekozen.

Zij die denken dat altruïsten vreemde snuiters en dromers zijn, zouden beter eens stilstaan bij de resultaten van de studies van Johan Mackenbach van de Universiteit van Rotterdam. Hij berekent dat in de Europese Unie jaarlijks 700.000 doden en 33 miljoen zieken verklaard worden door ongelijkheid in de gezondheidszorg en door armoede. Van alle kosten in de gezondheidszorg zoude we 20 procent kunnen vermijden als de gezondheidskloof tussen arm en rijk er niet zou zijn. Ons bruto nationaal product zou 1,4 procent hoger liggen!

Liefdadigheid? Is dat dan niet de oplossing? We geven af en toe wat geld uit voor wie leven in armoede en honger. We zijn barmhartig en onze ziel is gekuist. Een druppel op een hete plaat natuurlijk. Ook is het beter dan niets doen. Maar in een ideale wereld zou er geen liefdadigheid mogen bestaan. Een ideale wereld zit structureel zo in mekaar dat armoede en honger geen kans maken.

We hebben op alle niveaus leiders nodig met een langetermijnvisie, die van het wegnemen van de armoede een doel maken, die de moed hebben om exuberante rijkdom aan te pakken, die willen investeren in onderwijs in plaats van te besparen, Een studie van de universiteit van Oxford toont aan dat elke euro die men in onderwijs investeert op termijn drie euro oplevert voor de economie, en het minst omdat men via toegankelijk onderwijs de kloof tussen arm en rijk kan verminderen.

Op zoek naar goede voornemens voor dit jaar? Eet gezond, leef gezond en geef vriendschap en liefde. Maar we kunnen meer doen: steun organisaties die structureel iets willen en kunnen veranderen. Stem bij de eerstkomende verkiezingen (je weet maar nooit of er dit jaar al komen) op politici die de wereld willen verbeteren.

Laat ons alvast beginnen bij onszelf en afstappen van de apathie.